

Izvješće o azilu 2024.

Informativni sažetak

Izvješće o azilu 2024.

Godišnje izvješće o stanju azila u Europskoj uniji

INFORMATIVNI SAŽETAK

Lipanj 2024.

© Agencija Europske unije za azil (EUAA), 2024.

Ni Agencija Europske unije za azil (EUAA) ni bilo koja osoba koja djeluje u ime Agencije ne odgovaraju za moguće korištenje informacija sadržanih u ovoj publikaciji.

Naslovna fotografija: iStock/[Halfpoint](#)

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2024.

PDF BZ-AH-24-001-HR-N ISBN 978-92-9403-983-5 ISSN 2600-3015 doi: 10.2847/98517

Reproduciranje je dopušteno pod uvjetom da se navede izvor. Za svaku upotrebu ili umnožavanje fotografija ili drugog materijala koji nije zaštićen autorskim pravom Agencije EU-a za azil potrebno je zatražiti dopuštenje izravno od nositelja autorskih prava.

Predgovor

Prvi put od uspostavljanja zajedničkog europskog sustava azila (CEAS) pomoć Europe zatražio je tako velik broj ljudi koji traže zaštitu. Broj zahtjeva za azil povećao se 2023. do razine slične onoj tijekom izbjegličke krize u razdoblju 2015. – 2016. Međutim, u stvarnosti zemlje su pružile zaštitu mnogo većem broju ljudi jer je od početka ruske invazije zabilježeno više od 4,3 milijuna korisnika privremene zaštite, a tom broju treba dodati i više od 1,1 milijuna tražitelja azila tijekom 2023.

U tom kontekstu donošenje novog pakta o migracijama i azilu bilo je važan trenutak za EU u pogledu unapređenja njegova jedinstvenog multinacionalnog sustava azila. Taj je uspjeh potaknut političkom voljom, fleksibilnošću i opsežnim naporima na tehničkoj razini kako bi se uskladile specifične pojedinosti sofisticiranog okvira. Pakt će imati ključnu ulogu u približavanju praksi i pomoći zemljama područja EU+ u rješavanju problema velikog broja tražitelja azila.

Međutim, valja jasno reći da će države članice sljedećih godina morati biti ustrajne. Potrebni su dodatni napori na rješavanju postojećih zaostataka, učinkovitoj obradi povećanog broja zaprimljenih zahtjeva i pružanju smještaja podnositeljima zahtjeva za zaštitu. Istodobno će nadležna tijela morati restrukturirati sustave azila i prihvata u svojim državama kako bi se uskladila sa zajedničkim postupcima definiranim u paktu. Jasno je da će za to biti potrebni dodatni resursi i detaljni nacionalni provedbeni planovi.

Agencija Europske unije za azil (EUAA), koja već dvije godine ima prošireni mandat, i dalje je glavni subjekt u području međunarodne zaštite u Europi te je tijekom 2023. pružila rekordno visoku razinu operativne i tehničke podrške te podrške osposobljavanju. Budući da se nalazimo na početku razdoblja važnih unapređenja europskog sustava azila, dobro opremljeni EUAA nastavit će pomagati pri usklađivanju praksi u državama članicama, poboljšanju stručnih znanja i jačanju europskih kapaciteta za pružanje rješenja za zaštitu.

Nina Gregori
Izvršna direktorica
Agencija Europske unije za azil

Sadržaj

Sadržaj	5
Uvod	6
1. Globalna kretanja u području azila tijekom 2023.	7
2. Najvažnija kretanja u području azila u Europskoj uniji tijekom 2023.	8
3. Funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila	9
Okvir 1. Privremena zaštita za raseljene osobe iz Ukrajine	9
3.1. Pristup postupku	10
3.2. Dablinski postupak.....	12
3.3. Posebni postupci za procjenu potreba za zaštitom	13
3.4. Obrada zahtjeva za azil u okviru prvostupanjskog postupka.....	14
3.5. Obrada zahtjeva za azil u okviru drugostupanjskog postupka ili postupka višeg stupnja	15
3.6. Prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.....	16
3.7. Aspekti zadržavanja koji uključuju podnositelje zahtjeva i bivše podnositelje zahtjeva.....	17
3.8. Pristup informacijama	17
3.9. Pravna pomoć i zastupanje.....	18
3.10. Usluge usmenog prevođenja	18
3.11. Informacije o zemlji podrijetla	19
3.12. Apatridnost u kontekstu azila	19
3.13. Sadržaj zaštite	20
3.14. Preseljenje i humanitarni prihvat.....	21
4. Djeca i osobe s posebnim potrebama u postupku azila	22
EUAA-ova podrška u 2023.	24
Zaključne napomene	26

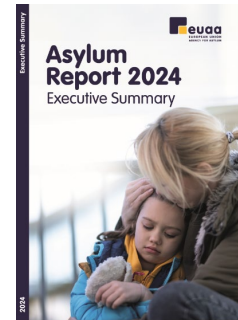
Uvod

U informativnom sažetku [Izvešća o azilu 2024.: Godišnje izvješće o stanju azila u Europskoj uniji](#) sažeto su opisuju najvažnija kretanja u području međunarodne zaštite, koja su iscrpno obrađena u glavnom izvješću.

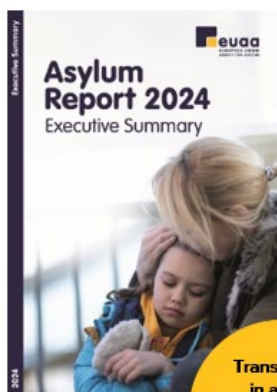
Informativni sažetak dostupan je na [30 jezika](#), uključujući sve službene jezike EU-a te albanski, arapski, makedonski, ruski, srpski, turski i ukrajinski.

Informacije navedene u glavnom izvješću mogu se filtrirati kroz različite resurse prilagođene korisnicima, a to su:

- [Baza podataka o kretanjima u nacionalnim sustavima azila](#), koja sadržava informacije o kretanjima u području zakonodavstva, institucija i politika opisanim u izvješću. Ažurirane informacije mogu se pretraživati prema zemlji, temi, godini i vrsti događaja. Informacije su također sažete i prikazane u tablici prema državama i tematskim područjima u dokumentu u PDF formatu.
- U izvješću se opisuju odabrana kretanja u području sudske prakse na temelju [EUAA-ove baze podataka iz sudske prakse](#). Hiperpoveznice u tekstu usmjeravaju čitatelje na određeni predmet u bazi podataka.
- Izvori upotrijebljeni za izradu Izvešća o azilu navedeni su u popisu referenci na kraju izvješća. Dostupni su i u zasebnim, detaljnim [izvorima podataka o azilu za 2024.](#), razvrstanim prema vrsti izvora. Čitatelji mogu lako utvrditi jesu li izvori podataka europske institucije i agencije, međunarodne organizacije, nacionalna tijela, organizacije civilnog društva ili skupine za strateško promišljanje i akademske zajednice.

Additional resources to the Asylum Report 2024

Translations
in all EU
languages
and 7 non-EU
languages

1. Globalna kretanja u području azila tijekom 2023.

Potrebe za zaštitom nastavile su rasti tijekom 2023., ali nije bilo nijednog pojedinačnog događaja kao katalizatora na isti način kao što su ruska invazija na Ukrajinu, dolazak talibana na vlast u Afganistanu ili pandemija bolesti COVID-19 obilježili prethodne godine. Međutim, te su krize nastavile utjecati na kretanja tijekom 2023., zajedno s novim i postojećim sukobima, klimatskim šokovima, geopolitičkim nemirima, nasiljem i proganjanjem zbog kojih su milijuni ljudi morali napustiti svoje domove.

Broj prisilno raseljenih osoba u 2023. dosegnuo je dosad najvišu razinu i premašio 114 milijuna, a ključna žarišta raseljavanja bili su Afganistan, Demokratska Republika Kongo, latinskoameričke i karipske zemlje, Mjanmar, Somalija, Sudan i Ukrajina. Eskalacija sukoba u Gazi od listopada 2023. i s njom povezana humanitarna kriza drastično su povećale potrebe za zaštitom u toj regiji.

U tom je kontekstu međunarodna zajednica nastavila ulagati napore u razvoj rješenja za osobe kojima je potrebna zaštita, često putem suradnje više dionika i uključivanjem sve više različitih subjekata u pružanje rješenja. Izvrstan primjer takve inicijative bila je obveza preuzeta na drugom Svjetskom forumu o izbjeglicama u prosincu 2023. Vlade, međunarodni subjekti, privatni sektor i organizacije civilnog društva obvezali su se izdvojiti više od 2,2 milijarde USD za konkretne politike i programe potpore raseljenom stanovništvu i zemljama koje primaju izbjeglice te su se obvezali do 2030. preseliti milijun izbjeglica i pomoći dodatnih 3 milijuna ljudi putem sponzorstava u zajednici.

Klimatske promjene i njihova uloga u porastu raseljavanja, kao i utjecaj klimatskih promjena na izbjeglice i zajednice domaćine, i dalje su neke od ključnih tema rasprava o međunarodnoj zaštiti. Nastavljaju se i rasprave o pitanju apatridnosti u kontekstu azila i o uzajamnom djelovanju apatridnosti i potreba za zaštitom.

Međunarodna zajednica nastavlja se baviti složenim aspektima obrazaca raseljavanja koji se neprestano mijenjaju, a čini se da na diskurs i prakse u području međunarodne zaštite tijekom proteklih godina sve više utječe spoznaja kako prisilno raseljavanje nije samo humanitarni problem nego i razvojni izazov. Većina izbjeglica širom svijeta ne samo što potječe iz nestabilnih područja, već i bježi u nestabilna okruženja, pri čemu se više od tri četvrtine globalno raseljenih osoba nalazi u zemljama s niskim i srednjim dohotkom. U skladu s pristupom temeljenim na humanitarnom djelovanju, razvoju i miru, koji je bio vidljiv u naporima međunarodne zajednice tijekom proteklih godina, ističe se potreba za sveobuhvatnim odgovorima različitih dionika, uključujući poslovni sektor, financijske institucije i organizacije civilnog društva, koji bi trebali uložiti svoje stručno znanje u postizanje razvojnih rješenja.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-1-global-developments-field-asylum-2023>

2. Najvažnija kretanja u području azila u Europskoj uniji tijekom 2023.

Europski parlament i Vijeće postigli su u prosincu 2023. politički dogovor o osnovnim zakonodavnim instrumentima Pakta o migracijama i azilu. Bio je to velik napredak u reformi zajedničkog europskog sustava azila (CEAS), čime je otvoren put za dovršetak instrumenata koji će Europi pružiti funkcionalnu i modernu arhitekturu u području migracija i azila.

EU je tijekom 2023. nastavio poduzimati mjere za otklanjanje razornih posljedica ruske agresije na Ukrajinu, uključujući poticanje jače suradnje međunarodnih subjekata i uvođenje instrumenata za potporu oporavku, obnovi i modernizaciji Ukrajine. Produljenje razdoblja privremene zaštite do ožujka 2025. omogućilo je milijunima korisnika stabilnost i predvidljivost. Potvrđujući europsko dugoročno opredjeljenje za mir, sigurnost i prosperitet u regiji, Europsko vijeće odlučilo je u prosincu 2023., na temelju preporuke Europske komisije, otvoriti pregovore o pristupanju s Ukrajinom.

Nastavio se pritisak na vanjske granice EU-a te je zabilježen najveći broj nezakonitih prelazaka granice od 2016. Prema podacima koje je prikupio Frontex, na vanjskim granicama EU-a zabilježeno je 385 000 nezakonitih prelazaka granice, što predstavlja povećanje od 18 % u odnosu na 2022. Kako bi se to riješilo, EU je uveo inicijative za učinkovito upravljanje svojim vanjskim granicama, koje obuhvaćaju kalibriranje europskog integriranog upravljanja granicama, nadogradnju postojećih informacijskih sustava i njihovu interoperabilnost te suradnju s najvažnijim partnerskim zemljama kroz koje prolaze migracijske rute.

Kao nadopunu dvama akcijskim planovima iz 2022. za srednjosredozemnu i zapadnobalkansku rutu, Europska komisija predstavila je 2023. dva dodatna akcijska plana za rješavanje problema zapadnomediterranske, atlantske i istočnosredozemne rute. S obzirom na to da oko 90 % osoba koje nezakonito prelaze vanjske granice EU-a to čini uz pomoć krijumčara migranata, Europska komisija predstavila je u studenome 2023. nove zakonodavne prijedloge za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata.

Kako bi se promicala rješenja usmjerena na zaštitu u cijelom svijetu, EU je nastavio svoju sveobuhvatnu i uzajamno korisnu suradnju s trećim zemljama. Aktivnosti u okviru vanjske dimenzije migracijske politike i politike azila EU-a obuhvaćale su napore za otklanjanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija, razvoj zakonitih putova do zaštite u Europi, potporu rješenjima za zaštitu u drugim dijelovima svijeta, borbu protiv krijumčarskih mreža i suradnju s partnerskim zemljama u području migracija i upravljanja granicama.

U okviru svoje zadaće osiguravanja usklađenog tumačenja i primjene prava EU-a, Sud Europske unije (Sud EU-a) donio je 2023. više od [20 presuda i rješenja](#) kojima se tumače različite odredbe CEAS-a, primjerice o temama povezanim s pristupom postupku azila, dablinskim postupkom, učinkovitim pravnim lijekom u ubrzanim postupcima i spajanjem obitelji.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-2-major-developments-asylum-european-union-2023>

3. Funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila

Kao posljedica naglog porasta broja osoba kojima je potrebna zaštita u Europi i zasićenja nacionalnih sustava prihvata, zemlje područja EU+ pokrenule su tijekom 2023. zakonodavne, političke i praktične inicijative kako bi mogle upravljati tim promjenjivim stanjem. Istodobno su organizacije civilnog društva, UNHCR i druge međunarodne organizacije izrazili zabrinutost zbog određenih praksi u nacionalnim upravama za azil i prihvata.

Okvir 1. Privremena zaštita za raseljene osobe iz Ukrajine

Budući da je vojna agresija na Ukrajinu ušla u svoju drugu godinu, više od 4,3 milijuna državljana zemalja izvan EU-a koji su napustili Ukrajinu i dalje ima status privremene zaštite u zemljama područja EU+, a valjanost zaštite produljena je do ožujka 2025. Tijekom 2023. države područja EU+ donijele su više od milijun odluka kojima se odobrava privremena zaštita, a 99 % odluka bilo je u korist državljana Ukrajine. U usporedbi s visokom razinom na početku rata, broj odluka o odobrenju privremene zaštite opada te je od ljeta 2023. relativno stabilan na nižoj razini.

Brojne zemlje područja EU+ dopustile su da se status privremene zaštite pretvori u boravišne dozvole radi zapošljavanja ili spajanja obitelji. Neke su pak zemlje proširile područje primjene privremene zaštite na ukrajinske državljane koji su već bili izvan Ukrajine kad je započela vojna agresija. Nasuprot tomu, neke su zemlje počele uvoditi mjere kojima se pooštavaju kriteriji prihvatljivosti za privremenu zaštitu.

Sudovi su također definirali kriterije prihvatljivosti. U predmetu *podnositelj zahtjeva protiv Državnog tajništva za migracije* švicarski Savezni upravni sud (FAC) **odlučio je** da se privremena zaštita ne odobrava Ukrajincima koji imaju državljanstvo neke države članice EU-a/EFTA-e+. Ustavni sud u Austriji **potvrdio je** da se privremena zaštita primjenjuje na ukrajinske državljane koji su napustili zemlju neposredno prije 24. veljače 2022., ali su u načelu ondje imali boravište. Upravni sud u Münchenu, u Njemačkoj, **odlučio je** u predmetu *podnositelj zahtjeva protiv Ureda za imigraciju* (M 4 S 23.2442) da nevjenčani partneri osoba iz Ukrajine nemaju pravo na privremenu zaštitu. Sud je došao do istog zaključka u predmetu M 4 K 23.2440. Potonju odluku poništio je Viši upravni sud Bavarske 31. listopada 2023. odlukom u predmetu 10 C 23.1793.

Kako bi se pružila potpora društvenoj i gospodarskoj integraciji korisnika privremene zaštite u društva zemalja domaćina, uvedene su posebne mjere, uključujući stipendije i besplatne tečajeve jezika. Odgovarajući smještaj i uvjeti stanovanja i dalje su bili goruća tema, dok je integracija na tržište rada općenito bila lakša. Međutim, otprilike tri petine odluka o odobravanju privremene zaštite u zemljama područja EU+ tijekom 2023. donesene su u korist žena i djevojaka, više od jedne četvrtine doneseno je u korist djece, što je za mnoge ukrajinske žene predstavljalo teret pri traženju zaposlenja u zemlji domaćinu. Osim toga, Ukrajinci su često bili zaposleni na niskokvalificiranim radnim mjestima, djelomično zbog dugotrajnih postupaka priznavanja diploma ili kvalifikacija.

Kako bi se bolje razumjele potrebe raseljenih osoba iz Ukrajine, EUAA je zajedno s OECD-om nastavio provoditi ankete među migrantima koji dolaze iz Ukrajine. Na temelju rezultata tih anketa objavljene su dvije informativne publikacije u lipnju i listopadu 2023. Osim toga, u izvješću „Glasovi u Europi: iskustva, nade i težnje prisilno raseljenih osoba iz Ukrajine” analiziraju se svjedočanstva iz prve ruke prikupljena u okviru te ankete koja još traje i razmatraju najvažnije teme za to stanovništvo.

3.1. Pristup postupku

Tijekom 2023. zemlje područja EU+ zaprimile su više od 1,1 milijuna zahtjeva za međunarodnu zaštitu, što je najveći broj od razdoblja izbjegličke krize 2015. – 2016. U posljednjem tromjesečju 2023. broj podnesenih zahtjeva premašio je razine iz 2016. Broj zahtjeva podnesenih svakog mjeseca 2023. bio je gotovo uvijek veći nego u istom mjesecu 2022., a više od 90 % zahtjeva podneseno je prvi put, kao i 2022.

Na prvom mjestu po broju zaprimljenih zahtjeva bila je Njemačka (334 000 zahtjeva, što je 45 % više nego 2022.), gdje je podneseno oko 30 % ukupnog broja zahtjeva. Sljedeće tri zemlje primateljice zaprimile su zajedno 40 % zahtjeva, a u svakoj od njih zabilježen je rekordan broj: Francuska (167 000 zahtjeva, povećanje od 7 %), Španjolska (162 000, povećanje od 38 %) i Italija (136 000, povećanje od 63 %).

Ako se broj zahtjeva za azil promatra u odnosu na broj stanovnika, na prvom je mjestu bio Cipar s približno 13 000 podnesenih zahtjeva na milijun stanovnika. Druge zemlje izložene snažnom pritisku zbog priljeva zahtjeva za azil bile su Austrija (6500 na milijun stanovnika), Grčka (6200), Njemačka (4000), Luksemburg (3800), Bugarska (3500), Slovenija i Švicarska (obje po 3400).

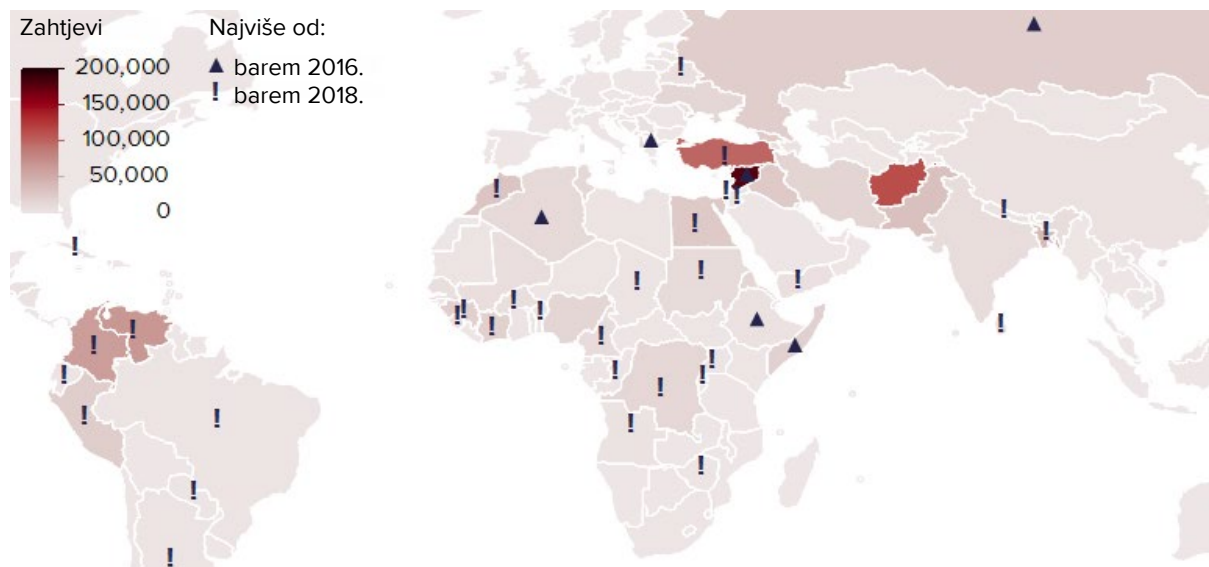
Najviše zahtjeva za međunarodnu zaštitu opet su podnijeli Sirijci, Afganistanci i Turci, koji su činili više od trećine svih podnositelja zahtjeva u zemljama područja EU+ (*vidjeti sliku 1.*). Državljeni Sirije, koji su činili približno šestinu svih podnositelja zahtjeva, podnijeli su 181 000 zahtjeva, odnosno 38 % više nego 2022., i to predstavlja najveći broj zahtjeva od 2016. Daleko iza njih bili su Afganistanci sa 114 000 zahtjeva, odnosno 11 % manje nego prethodne godine. Turci su podnijeli rekordan visok broj zahtjeva (101 000 zahtjeva) i zadržali položaj treće najveće skupine podnositelja zahtjeva. To je povećanje od 82 % u odnosu na 2022., čime je gotovo nadmašen broj zahtjeva Afganistanaca.

Rekordan broj zahtjeva podnijeli su i državljani drugih zemalja, uključujući Venezuelu i Kolumbiju, koji su zauzeli četvrto i peto mjesto. Nakon eskalacije izraelsko-palestinskog sukoba u listopadu 2023. Palestinci su podnijeli rekordan broj zahtjeva za azil.

Tijekom 2023. nastavio se pritisak na granicama zemalja područja EU+ koje su se suočile s izazovima zbog velikog broja dolazaka. Kao posljedica ruske invazije na Ukrajinu, nastavio se pritisak na vanjske istočne granice EU-a, dok su se zemlje u mediteranskoj regiji borile s neprestanim dolaskom migranata morskim putem. Zemlje na balkanskoj ruti pojačale su svoje napore u pogledu kontrole granica. Pritisak se osjetio i u srednjoeuropskim zemljama koje su zaprimale sve veći broj zahtjeva.

Slika 1. Zahtjevi za međunarodnu zaštitu u zemljama područja EU+ prema zemlji podrijetla, 2023.

Napomene: Nisu bili dostupni podatci za Portugal za razdoblje listopad – prosinac 2023. Prikaz granica na karti ne podrazumijeva da ih je Europska unija službeno potvrdila ili prihvatila.

Izvor: Podatci iz EUAA-ova sustava ranog upozoravanja i pripravnosti (EPS) na dan 1. veljače 2024.

U tom kontekstu, zemlje područja EU+ usredotočile su svoje djelovanje na smanjenje i sprečavanje nezakonitih migracija na područje EU-a, što je ponekad utjecalo i na učinkovit pristup državnom području. Tijekom 2023. institucije i agencije EU-a, UNHCR te međunarodne organizacije i organizacije civilnog društva detaljno su proučili politike i prakse pružanja učinkovitog pristupa državnom području, kao i postupak azila. Izrazili su zabrinutost zbog mogućih kršenja temeljnih prava na vanjskim granicama te su pozvali nacionalne vlade i Europsku komisiju da osiguraju poštovanje temeljnih prava i načela *zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja*.

U nekim je zemljama i dalje bilo na snazi izvanredno stanje, što im je omogućilo primjenu pravila koja dopuštaju odstupanja od redovnog postupka. Osim toga, počele se ulagati u tehnologiju za održavanje sigurnosti granica. Posljedica većeg broja zahtjeva bilo je i povećanje radnog opterećenja nadležnih službenika, zbog čega su mnoge zemlje izmijenile postupke registracije i podnošenja zahtjeva te prerasporedile ljudske resurse kako bi se riješili zaostali zahtjevi.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća:

<https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-31-access-procedures>

3.2. Dablinski postupak

Tijekom 2023. Europska komisija i zemlje područja EU+ usredotočile su se na učinkovitiju primjenu Uredbe Dublin III. Države članice počele su primjenjivati praktična rješenja utvrđena u Planu za bolju provedbu transfera u skladu s Uredbom Dublin III. (dablinski plan), koji su zemlje područja EU+ podržale na sastanku Strateškog odbora za imigraciju, granice i azil (SCIFA) 29.

studenoga 2022.

Ta praktična rješenja obuhvaćala su, na primjer, zapošljavanje i osposobljavanje osoblja, reviziju tijekova rada i standardnih operativnih postupaka te pokretanje ili nastavak inicijativa digitalizacije. EUAA je objavio ažurirane preporuke o [provedbi transfera u skladu s Dablinskom uredbom](#) i o [spajanju obitelji u okviru dablinskog postupka](#), a objavljeni su informativne publikacije s ažuriranim informacijama o transferima u skladu s Dablinskom uredbom.

Te su mjere polučile obećavajuće rezultate; njima je unaprijeđena komunikacija među odjelima za dablinski postupak, prevladane su prepreke u provedbi transfera u skladu s Dablinskom uredbom, povećani su resursi kako bi se omogućila bolja provedba dablinskih postupaka i ostvarena je bolja usklađenost s pravom EU-a i sudskim odlukama. Europska komisija predstavila je niz dobrih praksi zemalja područja EU+ u [radnom dokumentu](#) objavljenom krajem 2023.

Brojni odjeli za dablinski postupak bili su opterećeni i tijekom 2023. zbog sve većeg broja podnositelja zahtjeva. U okviru svojih operativnih planova EUAA je pružio potporu odjelima za dablinski postupak u nekoliko država članica. Učinak agresije na Ukrajinu na odjele za dablinski postupak bio je slabiji nego 2022., ali to je i dalje utjecalo na zadatke i radno opterećenje u mnogim odjelima.

Slično kao i prethodnih godina, Sud EU-a donio je nekoliko prethodnih odluka o tumačenju Uredbe Dublin III. Mnoge zemlje područja EU+ izjavile su da je provedba nekih od tih presuda, na primjer one u [spojenim predmetima C-323/21, C-324/21 i C-325/21](#), potakla dodatna praktična pitanja, a rasprave u okviru Odbora za kontakt Europske komisije ili mreža EUAA-a pokazale su se kao korisne platforme za pronalaženje rješenja za te izazove.

Prema privremenim podacima koje EUAA redovito razmjenjuje s 29 zemalja područja EU+, tijekom 2023. doneseno je 176 000 odluka kao odgovor na izlazne zahtjeve na temelju dablinskog postupka. To predstavlja povećanje od 8 % u odnosu na 2022. i ujedno najveći ukupni godišnji broj barem od 2016. U razdoblju od srpnja do studenoga 2023. broj mjesečnih odluka u skladu s Dablinskom uredbom konstantno je bio veći od 14 000, što je posljedica povećanja broja zahtjeva za azil u zemljama područja EU+ tijekom istog razdoblja.

Ukupno gledajući, godišnji udio primljenih odluka o zahtjevima za azil na temelju dablinskog postupka iznosio je 15 %, slično kao i 2022. Iako su se neke odluke o zahtjevima na temelju dablinskog postupka odnosile na slučajeve spajanja obitelji, stabilan omjer odluka i zahtjeva upućuje na to da se u 2023. povećao broj tražitelja azila koji su se preselili iz prve zemlje dolaska u drugu zemlju, u kojoj su podnijeli novi zahtjev (u daljnjem tekstu: sekundarna kretanja), što je utjecalo na ukupni broj predmeta u vezi s azilom.

Na razini pojedinih zemalja, Njemačka i Francuska i dalje su primale najveći broj odluka kao odgovor na svoje zahtjeve, a njihove odluke zajedno su činile oko tri petine ukupnog broja

odluka donesenih za zemlje područja EU+. Kao i prethodnih godina, Italija je ukupno donijela najviše odluka o zahtjevima na temelju dablinskog postupka. Međutim, Hrvatska se prvi put pojavila kao druga zemlja jer se broj odluka koje je donijela gotovo utrostručio u odnosu na prethodnu godinu.

U 2023. stopa prihvaćanja za odluke o zahtjevima u skladu s Dablinskom uredbom iznosila je 72 %, a to označava udio (eksplicitno ili implicitno) pozitivnih odluka o zahtjevu u odnosu na sve donesene odluke. To je bilo 12 postotnih bodova više nego 2022. te najveće povećanje od 2017.

Broj provedenih transfera u skladu s Dablinskom uredbom (15 000) ostao je stabilan u odnosu na 2022., ali je i dalje znatno ispod razina prije pandemije bolesti COVID-19 (više od dvije petine manje nego 2019.). Provedbu transfera u skladu s Dablinskom uredbom djelomično je otežao povećani pritisak na tijela za azil i prihvat uzrokovan naglim porastom nezakonitih dolazaka tijekom godine.

Tijekom 2023. pozivanje na članak 17. stavak 1. Uredbe Dublin III zabilježeno je približno 7500 puta, što je povećanje od tri petine u odnosu na 2022. i najviše u pet godina. Članak 17. stavak 1. diskrecijska je klauzula koja državi članici omogućuje razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva čak i ako to razmatranje nije njezina odgovornost prema kriterijima utvrđenima u Uredbi.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća:

<https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-32-dublin-procedure>

3.3. Posebni postupci za procjenu potreba za zaštitom

Tijekom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u okviru prvostupanjskog postupka države članice pod određenim uvjetima mogu primjenjivati posebne postupke, kao što su ubrzani postupci, postupci na granicama ili prioritetni postupci, pri čemu se moraju pridržavati osnovnih načela i jamstava utvrđenih zakonodavstvom EU-a.

Među izmjenama zakonodavstva u vezi s postupcima na granici tijekom 2023. bili su prijedlozi za uvođenje postupka prvi put, zatim izmjene uvjeta za primjenu postupka i odredaba o sudu nadležnom za razmatranje žalbi. Nekoliko zemalja područja EU+ izmijenilo je svoje popise [sigurnih zemalja podrijetla](#) i onih sa statusom sigurnih trećih zemalja, dok su druge počele raditi na donošenju takvih popisa. Tijekom 2023. Sud EU-a nije donio odluku o zahtjevu grčkog Državnog vijeća da se Turskoj dodijeli status sigurne treće zemlje, dok je Europski sud za ljudska prava (ESLJP) donio privremene mjere za podnositelje zahtjeva za koje se Turska smatra sigurnom trećom zemljom.

Nastavilo se donošenje odluka o nedopuštenosti zahtjeva podnesenih nakon sekundarnih kretanja, a očekuje se da će Sud EU-a tijekom 2024. donijeti odluku o obradi zahtjeva koje su podnijele osobe koje su primile međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici, ali se njihov transfer ne može provesti zbog rizika od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-33-special-procedures-assess-protection-needs>

3.4. Obrada zahtjeva za azil u okviru prvostupanjskog postupka

Zemlje područja EU+ poduzele su niz mjera kako bi odgovorile na povećani broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Neke su predložile izmjene zakonodavstva radi dodatnog ubrzavanja postupka azila te su uvedene nove metode rada, politike određivanja prioriteta i zapošljavanje dodatnog osoblja kako bi se maksimalno povećao broj donesenih odluka. Uz to, države članice testirale su u praksi izmijenjene postupke u svrhu skraćivanja osobnog intervjua. Neke zemlje područja EU+ uvele su nove informacijske sustave ili pokrenule projekte za digitalizaciju svojih sustava. Tijela odlučivanja poduzela su radnje na temelju iskustava iz prijašnjih inicijativa za procjenu kvalitete, osigurala dodatno osposobljavanje osoblja i započela nove postupke preispitivanja kvalitete za prvostupanjske postupke i odluke.

Nevladine organizacije nastavile su izražavati svoju zabrinutost zbog kašnjenja u planiranju osobnih intervjua, nedovoljnog osposobljavanja službenika koji provode intervjue i trajanja postupaka azila. UNHCR je iznio svoje stajalište o eksternalizaciji postupaka azila budući da su 2023. neke države članice razmatrale transfer podnositelja zahtjeva za azil u treće zemlje radi obrade njihovih zahtjeva za azil. Kao jedna od zabrinjavajućih tema prepoznata je i upotreba umjetne inteligencije u kontekstu migracija.

Donesene odluke i zaključeni predmeti u okviru prvostupanjskog postupka

Tijekom 2023. u zemljama područja EU+ doneseno je približno 677 000 prvostupanjskih odluka, najviše od 2017. Drugu godinu zaredom najviše odluka među zemljama područja EU+ doneseno je u Njemačkoj (oko 219 000 odluka, što čini trećinu ukupnog broja odluka u zemljama područja EU+). Nakon nje slijedile su Francuska (133 000) i Španjolska (90 000). Ukupno gledajući, u te tri zemlje donesene su dvije trećine svih prvostupanjskih odluka. Međutim, trendovi su bili različiti: dok je u Njemačkoj zabilježeno najveće apsolutno povećanje broja donesenih odluka među zemljama područja EU+ u odnosu na 2022. (+21 000), u Španjolskoj se dogodilo suprotno (-13 000). U istom razdoblju broj donesenih odluka u Francuskoj ostao je stabilan.

Treću godinu zaredom većina odluka donesena je na temelju zahtjeva koje su podnijeli Sirijci (132 000 odluka) i Afganistanci (89 000), što zajedno čini trećinu svih odluka u zemljama područja EU+. Značajna apsolutna povećanja broja donesenih odluka zabilježena su i za državljane: Turske (38 000 prvostupanjskih odluka), Venezuele (45 000), Maroka (16 000), Gruzije (23 000), Rusije (10 000), Demokratske Republike Konga (11 000), Eritreje (12 000) i Ukrajine (10 000).

Odluke o zahtjevima za azil samo su jedan od načina na koji se predmet azila može zaključiti. Obustava postupka i drugi načini zaključenja predmeta također pridonose ukupnom odljevu na prvostupanjskoj razini. Tako je 2023. ukupan broj izlaznih predmeta iz sustava azila u prvostupanjskom postupku (uzimajući u obzir donesene prvostupanjske odluke, obustave postupka nakon povlačenja zahtjeva i druge načine zaključenja predmeta) dosegno najvišu razinu u posljednjih šest godina (oko 863 000).

Da bi se točno prikazala razina pritiska na nacionalne sustave azila, broj podnesenih zahtjeva (priljev) treba usporediti sa svim zaključenim predmetima (odljev). To pokazuje da je razlika između priljeva zahtjeva za međunarodnu zaštitu i odljeva predmeta iz sustava azila na

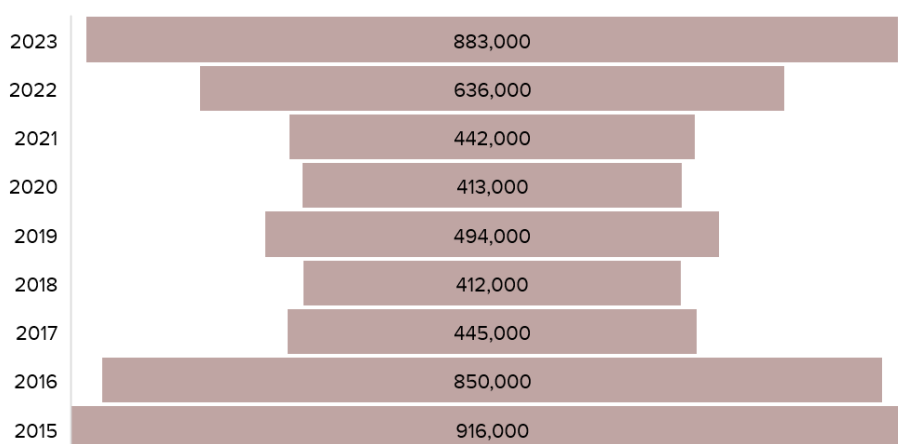
prvostupanjskoj razini nastavila rasti te je bila najveća u posljednjih pet godina. Drugim riječima, tijekom 2023. sustav azila u prvostupanjskom postupku apsorbirao je približno 280 000 predmeta više nego što je uspio obraditi. To je značilo povećanje akumulacije predmeta za 66 % u odnosu na 2022., što je doprinijelo nastavku trenda koji je vidljiv od sredine 2021., pri čemu je priljev konstantno premašivao odljev.

Predmeti u prvostupanjskom postupku koji su u tijeku

Stalno povećanje razlike između broja zaprimljenih zahtjeva i broja zaključenih predmeta dovelo je do toga da je broj predmeta u postupku najveći u posljednjih osam godina, a veći broj zabilježen je samo 2015. (vidjeti sliku 2.).

Krajem 2023. otprilike 883 000 predmeta čekalo je prvostupanjsku odluku (porast od dvije petine u odnosu na kraj 2022.). Predmeti su se odnosili na građane iz niza zemalja, ali najveći broj njih na građane Sirije i Turske. Za polovicu svih predmeta u zemljama područja EU+ postupak je trajao duže od šest mjeseci.

Slika 2.: Broj predmeta u tijeku u okviru prvostupanjskog postupka u zemljama područja EU+ na kraju godine, 2015. – 2023.

Napomena: Nisu bili dostupni podaci za Portugal za razdoblje listopad – prosinac 2023.

Izvor: Podatci iz EUAA-ova sustava EPS na dan 1. veljače 2024.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-34-processing-asylum-applications-first-instance>

3.5. Obrada zahtjeva za azil u okviru drugostupanjskog postupka ili postupka višeg stupnja

Tijekom 2023. promjene u okviru drugostupanjskog postupka bile su usmjerene na pravo na pristup žalbenom postupku i na nadležna tijela koja bi trebala razmatrati žalbu ovisno o okolnostima. Predmet izmjena zakonodavstva i sudskog preispitivanja bili su opseg žalbi u predmetima međunarodne zaštite (uključujući zahtjev za *ex nunc* razmatranje činjenica i pravnih pitanja) i suspenzivni učinak žalbe. Neke su zemlje ojačale svoje zakonske propise o pravu na

saslušanje pred žalbenim tijelom, a u nekoliko presuda istaknuta je važnost tog postupovnog jamstva u žalbenom postupku. Osim toga, sudovi su naglasili potrebu za osiguranjem mogućnosti angažiranja usmenog prevoditelja, voditelja intervjua ili sudca istog spola tijekom žalbenog postupka.

Kao i svake godine, žalbena tijela obustavila su razmatranje žalbenih predmeta za određene profile podnositelja zahtjeva (na primjer za podnositelje zahtjeva iz pojasa Gaze i Sudana) zbog aktualne situacije. Uz to, zemlje su ažurirale odgovarajuće smjernice na temelju kretanja u zemljama podrijetla.

Trajanje žalbenog postupka u predmetima azila bilo je razlog za zabrinutost nacionalnih tijela, pri čemu su organizacije civilnog društva zatražile od nekoliko zemalja područja EU+ da donesu odluku u razumnom roku. Digitalizacija žalbenog postupka u predmetima međunarodne zaštite nastavila se tijekom 2023. u obliku saslušanja na daljinu.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-35-processing-asylum-applications-second-or-higher-instances>

3.6. Prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Izazovi u pogledu prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu prisutni prethodnih godina nastavili su se 2023. U većini zemalja područja EU+ tijela za prihvat i dalje su nastojala osigurati odgovarajući smještaj za svakog podnositelja zahtjeva jer su međunarodne organizacije, nacionalne institucije za ljudska prava, pučki pravobranitelji i organizacije civilnog društva često izvještavali o beskućništvu, lošim ili neprimjerenim životnim uvjetima, kao i o nedostatku usluga podrške. Takva je situacija i dalje negativno utjecala na ranjive podnositelje zahtjeva s posebnim potrebama, kao što su djeca, žene, LGBTIQ osobe ili osobe s fizičkim ili psihičkim invaliditetom (*vidjeti odjeljak 4.*). Često se tražilo da sudovi svim podnositeljima zahtjeva osiguraju materijalne uvjete prihvata i dostojanstvene životne uvjete.

Osim rješavanja hitnih potreba, nacionalna tijela u nekoliko zemalja nastavila su tražiti strukturalna rješenja kako bi se osigurale fleksibilnost i održivost sustava prihvata. To je, na primjer, podrazumijevalo promjene u institucijskom ustroju, strukturi financiranja i sporazumima o suradnji s drugim subjektima. Okolišna održivost objekata postala je važnija jer su sustavi prihvata bili suočeni s povećanom potražnjom i višim troškovima energije, kako je detaljno opisano u posebnom EUAA-ovu [ažuriranom prikazu stanja](#).

Pritisak na sustav prihvata potaknuo je preispitivanje i strožu primjenu pravila o pravu na uvjete prihvata. Izmjenama zakonodavstva općenito je pojašnjen završetak prihvata. Kao i prethodnih godina, odljev iz prihvatnih centara često je stagnirao ili čak bio usporen jer su korisnici s priznatim pravom na međunarodnu zaštitu imali poteškoća pri pronalaženju vlastitog smještaja na privatnom tržištu. Prijedlozima politika nastojao se olakšati taj prijelaz i omogućiti brži pristup tržištu rada.

Iako će izazovi vjerojatno i dalje postojati, nacionalna tijela trebaju nastaviti tražiti fleksibilna i održiva rješenja u području prihvata kako bi se uspješno prilagodila promjenjivom broju i profilima podnositelja zahtjeva i osoba koje borave u prihvatu.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-36-reception-applicants-international-protection>

3.7. Aspekti zadržavanja koji uključuju podnositelje zahtjeva i bivše podnositelje zahtjeva

Međunarodne, europske i nacionalne nadzorne i pravosudne institucije nastavile su 2023. pomno nadzirati prakse i uvjete u objektima za zadržavanje. Intenzivirale su se javne rasprave o zadržavanju na granici osoba koje dolaze na nezakonit način i o njihovim mogućnostima da dobiju pristup postupku azila ili savjetodavnu pomoć i pravne savjete. Međunarodne organizacije i organizacije civilnog društva često su uvjete zadržavanja na granici opisivale kao alarmantne. ESLJP donio je odluke o predmetima iz prethodnih godina, u kojima je osudio takve uvjete i prakse na granici. Osim toga, ESLJP i nacionalni sudovi donijeli su i odluke protiv zadržavanja podnositelja zahtjeva s posebnim potrebama, posebno djece.

Zemlje područja EU+ uvele su dodatne razloge za zadržavanje stranaca, uključujući i podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, te su produljile moguće trajanje zadržavanja imigranata. Među izmjenama zakonodavstva u nekim zemljama jest i mogućnost zadržavanja podnositelja zahtjeva kod kojeg postoji opasnost od bijega dok čeka transfer u drugu zemlju područja EU+ u skladu s Uredbom Dublin III.

Najvažnije teme rasprava o politikama bile su zadržavanje stranaca do njihova vraćanja, primjena načela *zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja* u takvim slučajevima i stvarna mogućnost provedbe odluka o vraćanju. Ta su se područja u velikoj mjeri odrazila i na kretanja u sudskoj praksi tijekom 2023.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-37-aspects-detention-involving-asylum-applicants-and-former-applicants>

3.8. Pristup informacijama

Nacionalna tijela i drugi dionici nastavili su težiti tome da informacije budu dostupnije, u različitim formatima i na različitim jezicima. Neke su zemlje pripremile prilagođene informacije za posebne skupine, kao što su maloljetni podnositelji zahtjeva i raseljene osobe iz Ukrajine.

U nekim su zemljama pokrenute informativne kampanje kojima se državljane iz zemalja s niskim stopama priznavanja nastoji odvratiti od opasnih putovanja u EU, gdje će njihov zahtjev vjerojatno biti odbijen. Druge su zemlje usmjerile svoje aktivnosti na informiranje podnositelja čiji su zahtjevi odbijeni o mogućnostima dobrovoljnog povratka u zemlju podrijetla.

Nakon nekoliko godina rada EUAA je pokrenuo potpuno nov portal, [Let's Speak Asylum](#) (Razgovarajmo o azilu), na kojem su osobama zaduženima za pružanje informacija unutar sustava azila dostupni preporučena metodologija i praktični alati.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-38-access-information>

3.9. Pravna pomoć i zastupanje

Tijekom 2023. zemlje područja EU+ nastavile su ulagati napore u poboljšanje pristupa pravnoj pomoći i kvalitete pravne pomoći u svim fazama postupka azila. Promjene su obuhvaćale institucionalne promjene, specijalizirano osposobljavanje za pružatelje usluga i izmjene kriterija prihvatljivosti za rad u svojstvu pružatelja pravne pomoći u području međunarodne zaštite.

Međutim, prijavljene su i neke poteškoće u pogledu pristupa pravnoj pomoći, posebno na granicama ili u objektima za zadržavanje. Na primjer, na različitim forumima spominje se nedostatak komunikacije s odvjetnikom i učinkovitog prava na pravnu pomoć tražiteljima azila u objektima za zadržavanje. Neke su zemlje izmijenile nacionalne propise kako bi osnažile pravo zadržanih tražitelja azila na održavanje kontakta s članovima obitelji, pravnim savjetnicima i relevantnim organizacijama.

Budući da iz Ukrajine i dalje pristižu raseljene osobe, neke zemlje područja EU+ nastavile su im pružati pravne informacije i pomoć u postupku privremene zaštite.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-39-legal-assistance-and-representation>

3.10. Usluge usmenog prevođenja

Nacionalna tijela, sudovi, organizacije civilnog društva i pružatelji usluga nastojali su tijekom 2023. poboljšati pristup i kvalitetu usmenog prevođenja tijekom postupaka azila i unutar sustava prihvata. Zbog porasta broja podnesenih zahtjeva u zemljama područja EU+ povećale su se i potrebe za usmenim prevođenjem. U nekim zemljama, u kojima su profili podnositelja zahtjeva ostali slični onima iz prethodnih godina, nisu se pojavile znatne nove potrebe. Međutim, u zemljama koje su primale podnositelje zahtjeva različitih profila zabilježene su dodatne poteškoće u osiguravanju učinkovitih usluga usmenog prevođenja. Općenito, nedostatak prevoditelja za određene jezike, nedostupnost usmenog prevođenja za određene usluge i neujednačeni standardi i dalje nepovoljno utječu na prava podnositelja zahtjeva tijekom postupka i na njihov pristup uslugama kao što je zdravstvena skrb.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-39-legal-assistance-and-representation>

3.11. Informacije o zemlji podrijetla

Tijekom 2023. najvažnije promjene u pogledu generiranja informacija o zemljama podrijetla bile su usmjerene na poboljšanje metodologija, među ostalim standardizacijom izvješćivanja, na poboljšanje suradnje unutar bilateralnih, međunarodnih i europskih okvira, kao i suradnje s organizacijama civilnog društva, veću dostupnost informacija o zemljama podrijetla objavljivanjem izvješća i resursa te proširenje opsega informacija na temelju detaljnog razmatranja posebnih područja.

Kao i prethodnih godina, aktivnosti jedinica za informacije o zemljama podrijetla bile su usmjerene na neke od najčešćih zemalja podrijetla podnositelja zahtjeva za azil u Europi, a to su Afganistan, Sirija i Irak. Zemlje područja EU+ pratile su i razvoj događaja u Latinskoj Americi s obzirom na to da se povećalo zanimanje za tu regiju. Nakon ruske invazije na Ukrajinu znatno su porasle potrebe za informacijama o zemljama podrijetla u pogledu sigurnosne situacije u Rusiji i Ukrajini. Taj se trend nastavio i 2023., a nacionalne jedinice za informacije o zemljama podrijetla izradile su odgovarajuće materijale za te dvije zemlje, ponekad i nakon putovanja za utvrđivanje činjenica kad je to bilo moguće.

Neke od prijavljenih poteškoća u pogledu generiranja informacija o zemljama podrijetla bile su manjak osoblja, nedostupnost informacija o najnovijim kretanjima zbog sukoba, sigurnosnih problema i ograničenog pristupa zemljama s autoritarnim vladama te povećanje broja hitnih zahtjeva koji opterećuju dostupne resurse.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-311-country-origin-information>

3.12. Apatridnost u kontekstu azila

U kontekstu azila apatridnost može utjecati na postupak utvrđivanja statusa zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kao i na primjenu proceduralnih jamstava koja se primjenjuju na podnositelja zahtjeva. Apatridnost je i tijekom 2023. bila važna tema na dnevnom redu EU-a. Pitanja povezana s apatridnošću naročito su došla do izražaja u slučaju dvaju glavnih područja sukoba 2023., a to su Palestina i Ukrajina.

Osobe bez državljanstva podnijele su tijekom 2023. približno 2300 zahtjeva za azil u zemljama područja EU+, što je slično kao i 2022. Tijekom godine u zemljama područja EU+ doneseno je nešto više od 1200 prvostupanjskih odluka o zahtjevima osoba bez državljanstva. Stopa priznavanja zahtjeva osoba bez državljanstva iznosila je 53 % u 2023., što je relativno slično kao i posljednjih nekoliko godina, ali znatno manje nego tijekom izbjegličke krize 2015. – 2016. (kad je gotovo 90 % odluka bilo pozitivno). Krajem 2023. u prvostupanjskom postupku bilo je u tijeku 1900 predmeta u vezi sa zahtjevima osoba bez državljanstva.

Nizom izmjena zakonodavstva nastojalo se povećati stopu priznavanja i osigurati zaštitu prava osoba bez državljanstva, uključujući tražitelje azila i korisnike međunarodne zaštite bez državljanstva, kao i njihovu djecu. Uvažavajući pozitivne promjene, organizacije civilnog

društva naglasile su da je potrebno učiniti više kako bi se utvrdila i u potpunosti zaštitila prava osoba bez državljanstva.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-312-statelessness-context-asylum>

3.13. Sadržaj zaštite

Sadržaj zaštite podrazumijeva prava koja osobe kojima je dodijeljena neka vrsta zaštite mogu uživati u zemlji azila, kao i s time povezane obveze. Zaštita se odobrava kada podnositelj zahtjeva primi pozitivnu odluku o statusu izbjeglice ili statusu osobe kojoj je odobrena supsidijarna zaštita (koji se također nazivaju statusima usklađenima na razini EU-a). Stopa priznavanja odnosi se na broj pozitivnih ishoda, iskazan kao postotak ukupnog broja odluka o zahtjevima za međunarodnu zaštitu. Iako se nacionalnim oblicima zaštite državljanima trećih zemalja odobrava određeni status zaštite, ti statusi – s obzirom na to da nisu usklađeni u svim zemljama područja EU+ – obično nisu uključeni u izračun stope priznavanja.

Tijekom 2023. stopa priznavanja u okviru prvostupanjskog postupka za oblike zaštite uređene na razini EU-a porasla je na 43 %, pri čemu je porast zabilježen treću godinu zaredom. To je bila najviša stopa od 2016. (kada je u 57 % odluka odobren status izbjeglice ili supsidijarna zaštita). Porast je uglavnom bio rezultat viših stopa priznavanja za Afganistance, Iračane, Palestince i Ukrajinke te većeg broja odluka donesenih za Sirijce. Ukupno gledajući, u 54 % svih pozitivnih odluka odobren je status izbjeglice, dok je u 46 % odobrena supsidijarna zaštita.

Osim statusa uređenih na razini EU-a, valja napomenuti da je u više od četvrtine negativnih odluka za status uređene na razini EU-a odobren nacionalni oblik zaštite, kojim se daje dopuštenje za ostanak iz humanitarnih razloga.

Državljanima s najvišim stopama priznavanja u 2023. bili su Sirijci (94 %), Ukrajinke (92 %), Palestinci (87 %), Jemenci (84 %), Eritrejci (83 %) i Bjelorusi (81 %).

Opseg i kvaliteta prava i usluga koje primaju korisnici zaštite utječu na vjerojatnost njihove uspješne integracije u novu državu. Izmjene zakonodavstva i politika tijekom 2023. bile su usmjerene na spajanje obitelji i nacionalne oblike zaštite, dok su neke zemlje područja EU+, uz potporu organizacija civilnog društva, nastavile razvijati integracijske politike i strategije prilagođene najčešćim profilima korisnika zaštite u pojedinim zemljama. Brojne su inicijative bile usmjerene na olakšavanje administrativnih postupaka kojima se korisnicima zaštite omogućuje pristup njihovim pravima.

Povodom 20. obljetnice stupanja na snagu Direktive o spajanju obitelji, objavljene su publikacije i preporuke za njezinu bolju provedbu. Sud EU-a i nacionalni sudovi nastavili su davati smjernice o praktičnoj primjeni Direktive i pojašnjavati pravila o njezinu području primjene i kriterijima.

Nekoliko inicijativa bilo je usmjereno na uspostavu ili prilagodbu pravila i kriterija za nacionalne oblike zaštite. Kako bi se izbjegla pravna nesigurnost, neke zemlje područja EU+ izdale su boravišne dozvole na temelju humanitarnih ili medicinskih razloga da bi zaštitile najbolje interese djeteta ili primjenu načela *zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja*.

Naravno, mnoge inicijative za integraciju u 2023. bile su usmjerene na korisnike privremene zaštite, uključujući potporu u pristupu obrazovanju i učenju jezika. Organizacije civilnog društva odigrale su ključnu ulogu u pružanju tih usluga i upotpunjavanju mjera nadležnih tijela na razini lokalnih zajednica.

Kad je riječ o prijavljenim poteškoćama, istaknuto je da ograničena ponuda ili nedostatak socijalnih stanova, kao i nedostatak jeftinih stanova na lokalnim tržištima, predstavljaju prepreku korisnicima međunarodne zaštite pri pronalaženju smještaja.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća:
<https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-313-content-protection>

3.14. Preseljenje i humanitarni prihvrat

Zemlje područja EU+ nastojale su tijekom 2023. ispuniti svoje obveze u pogledu preseljenja i pritom se suočavale s konkretnim izazovima na nacionalnoj razini. Bilo je potrebno preispitati prioritete u okolnostima nedostatka mjesta za prihvrat i smještaj preseljenih izbjeglica. Istodobno, u trećim zemljama u kojima su ugrožene izbjeglice čekale na transfer izbile se krizne situacije, kao što je bio potres u Turskoj.

U kontekstu preseljenja ili humanitarnog prihvata tijekom 2023. u zemlje područja EU+ iz trećih zemalja ukupno je stiglo oko 15 000 osoba. To je bio najmanji broj od 2016., s izuzetkom 2020., kada su transferi bili znatno otežani zbog pandemije bolesti COVID-19.

Organizacije civilnog društva nastavile su igrati važnu ulogu u provedbi preseljenja i dodatnih mehanizama, uključujući programe humanitarnog prihvata. Sudjelovale su u upućivanju izbjeglica, doprinosile uspješnim evakuacijama ugroženih izbjeglica i sigurnom transferu odabranih izbjeglica, ovisno o sporazumima potpisanim sa zemljama područja EU+. Njihova uloga u pružanju usluga prihvata, posebno stanovanja, bila je ključna za ublažavanje pritiska na sustave prihvata u nekim zemljama.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-314-resettlement-and-humanitarian-admissions>

4. Djeca i osobe s posebnim potrebama u postupku azila

Tijekom 2023. nekoliko zemalja područja EU+ izvijestilo je o kontinuirano velikom broju podnositelja zahtjeva s posebnim potrebama, od podnositelja zahtjeva s fizičkim ili psihičkim invaliditetom do žrtava rodno uvjetovanog nasilja i djece koja sama dolaze u EU. U općem kontekstu čestih kašnjenja u postupku azila i zasićenih sustava prihvata, države su nastavile tražiti rješenja za osiguravanje dostojanstvenih uvjeta i sigurnosti za najranjivije skupine. Ponekad su izmjene zakonodavstva i politika dopuštale odstupanja od viših standarda, a međunarodne organizacije i organizacije civilnog društva upozoravale su na rizike takvog postupanja na duži rok.

Nadležna tijela u zemljama s velikim brojem istodobnih dolazaka imala su poteškoća pri odgovarajućem utvrđivanju i procjeni posebnih potreba. Presude ESLJP-a izrečene 2023. koje se odnose na situacije u razdoblju 2018. – 2020. poslužile su kao podsjetnik da nedostaci u pogledu identifikacije podnositelja zahtjeva s posebnim potrebama i pružanja potpore tim osobama mogu dramatično utjecati na njihove živote. Osim toga, [EUAA-ova istraživanja](#) otkrila su velike nedostatke u pogledu podataka budući da zemlje područja EU+ općenito ne prikupljaju i ne bilježe podatke o ranjivostima, i to uglavnom u interesu zaštite podataka, pa je teško utvrditi najčešće vrste invaliditeta ili ranjivosti među podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U listopadu 2023. u EU-u je na snagu stupila Istanbulska konvencija, uključujući i odredbe o azilu i *zabrani prisilnog udaljenja ili vraćanja*. Na razini pojedinih zemalja naponi su bili usmjereni na sprečavanje nasilja nad ženama i djevojčicama te pružanje potpore ženama žrtvama nasilja. U okviru sveobuhvatnog mapiranja utvrđeno je da i dalje postoje brojni nedostaci u sustavima azila i prihvata koji ugrožavaju sigurnost žena i djevojčica. Na te nedostatke i njihov štetan učinak upozoravali su i sudovi, koji su o njima donijeli i presude.

Nacionalna tijela nastojala su unaprijediti odgovor sustava azila i prihvata na potrebe podnositelja zahtjeva različite seksualne orijentacije, rodnog identiteta, rodnog izražavanja i spolnih obilježja (SOGIESC). Točne i pravodobne informacije o zemlji podrijetla bile su usmjerene na situaciju LGBTIQ osoba kako bi se pravilno procijenila njihova situacija. U tu svrhu EUAA je 2023. ažurirao svoj [Vodič za provjeru informacija o zemlji podrijetla u vezi s položajem LGBTIQ osoba](#), koji bi trebao pomoći stručnjacima u praksi. U drugostupanjski postupak često su se uključivali sudovi i poništavali negativne prvostupanjske odluke kako bi osigurali zaštitu za taj profil podnositelja zahtjeva.

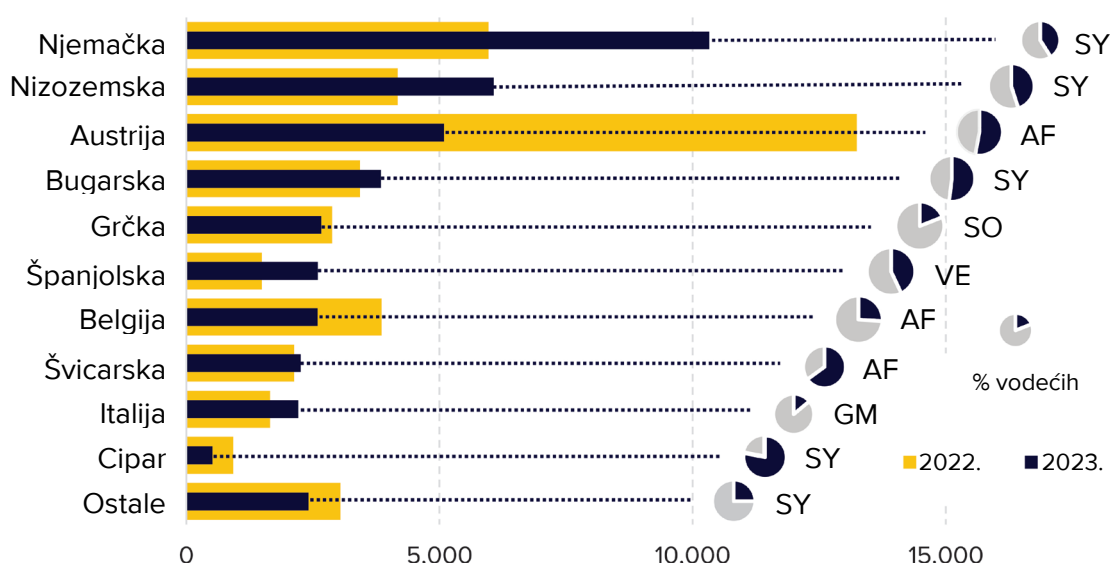
Budući da su većinu osoba koje traže privremenu zaštitu u Europi činile žene i djeca, pitanja povezana s trgovinom ljudima i dalje su bila od velike važnosti u zemljama područja EU+, što je 2023. potaknulo donošenje dodatnih preventivnih i zaštitnih mjera. Na temelju prijedloga Europske komisije iz prosinca 2022. o reviziji Direktive o suzbijanju trgovanja ljudima, Europski parlament usvojio je svoj mandat za pregovore s državama članicama, koji su započeli s Europskim vijećem u studenome 2023. Nakon toga su Europski parlament i Vijeće u siječnju 2024. postigli neformalni dogovor o proširenju područja primjene postojeće direktive. Na nacionalnoj razini zemlje područja EU+ uvele su određene promjene kako bi se poboljšao postupak identifikacije, upućivanja i zaštite žrtava trgovine ljudima. Neke su zemlje

usmjerile svoje aktivnosti i na praćenje stanja te su naručile studije za analizu aktualnih trendova.

Tijekom 2023. samodeklarirani maloljetnici bez pratnje podnijeli su 41 000 zahtjeva za azil u zemljama područja EU+. Taj je broj bio blizu razine iz 2022. (-5 %) i predstavljao drugi najviši broj zabilježen nakon 2015. Udio zahtjeva maloljetnika bez pratnje ostao je stabilan i činio je oko 4 % svih zahtjeva podnesenih u zemljama područja EU+. Znanat dio maloljetnih podnositelja zahtjeva potjecao je iz Sirije i Afganistana i, gledajući zajedno, njihovi su zahtjevi činili tri od pet svih zahtjeva koje su u zemljama područja EU+ podnijeli samodeklarirani maloljetnici bez pratnje.

Slika 3.: Vodećih 10 zemalja područja EU+ prema primljenom broju zahtjeva maloljetnika bez pratnje u 2023. u usporedbi s 2022. i udio podnesenih zahtjeva prema glavnom državljanstvu maloljetnika bez pratnje u 2023.

Napomena: Nisu bili dostupni podatci za Portugal za razdoblje listopad – prosinac 2023.

Izvor: Podatci iz EUAA-ova sustava EPS na dan 1. veljače 2024.

Implicitno povučeni zahtjevi maloljetnika bez pratnje smanjili su se za više od trećine u odnosu na vrhunac iz 2022., što se posebno odnosi na maloljetnike bez pratnje iz Afganistana. To upućuje na moguće smanjenje sekundarnih kretanja maloljetnika bez pratnje u zemljama područja EU+.

Kontinuirano velik broj zahtjeva djece bez pratnje u nekoliko zemalja područja EU+ bio je razlog za uvođenje nekoliko promjena u njihovu prihvatu. Mnogi su problemi i dalje bili prisutni, a uvjeti prihvata za djecu često nisu bili optimalni. Izmjenama zakonodavstva i politika nastojalo se ubrzati postupke i osigurati odgovarajuću potporu, a nevladine organizacije upozoravale su na rizike koje bi ta odstupanja mogla značiti u praksi.

Osim toga, u nekim zemljama područja EU+ prijavljeno je da maloljetni podnositelji zahtjeva bez pratnje nemaju skrbnika. Kako bi pružila smjernice i pomogla u povećanju kvalitete usluga, Agencija za temeljna prava (FRA) izradila je [priručnik za voditelje osposobljavanja](#) za skrbnike, koji je dopunjen platformom za e-učenje. Uz to, u suradnji s EUAA-om izrađena su dva praktična vodiča za skrbnike, odnosno [uvod u međunarodnu zaštitu](#) i [postupak azila](#).

FRA i Vijeće Europe objavili su i [smjernice](#) o zaštiti djece na granicama Europe, koje su namijenjene službenicima graničnog nadzora i drugim tijelima.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća: <https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-4-children-and-people-special-needs-asylum-procedure>

5. EUAA-ova podrška u 2023.

S obzirom na to da u Europi i dalje postoje migracijski pritisci i složene potrebe za zaštitom, Agencija je proširila svoju operativnu i tehničku podršku kako bi odgovorila na promjenjive trendove. Kao sastavni dio zajedničkog odgovora EU-a na potrebe milijuna raseljenih osoba, EUAA je učinkovito pridonio provedbi rješenja za zaštitu diljem Europe, među ostalim pružajući pomoć zemljama koje primaju velik broj raseljenih osoba iz Ukrajine.

Kako bi se različitim skupinama, uključujući i tvorce politika, pružile informacije utemeljene na dokazima, EUAA je i 2023. nastavio prikupljati, obrađivati, objedinjavati i analizirati informacije o određenim temama, najnovijim kretanjima, novonastalim pitanjima i predviđanjima u području azila. U skladu s [planom djelovanja za usklađivanje](#), koji je donesen tijekom francuskog predsjedanja Vijećem EU-a, EUAA je proveo [pilot-studiju](#) u okviru koje su se analizirale prakse odlučivanja o zahtjevima za azil i uzroci razlika u stopama zaštite među državama članicama, posebno u pogledu zemalja podrijetla za koje je Agencija izradila [smjernice](#). U okviru studije utvrđeno je da su razlike u stopama priznavanja posljedica složenog međudjelovanja više čimbenika, kao što su razlike među nacionalnim sustavima i praksama donošenja odluka, na koje utječu nacionalne politike, smjernice i sudska praksa. U studiji je također istaknuto da resursi i aktivnosti agencije EUAA doprinose postizanju usklađenosti među praksama.

Agencija je provela i dubinsku [evaluaciju](#) upotrebe i učinka svojih resursa koji sadrže informacije o zemljama i smjernica za pojedine zemlje, pri čemu je utvrđeno da su EUAA-ove informacije o zemljama podrijetla i smjernice za pojedine zemlje u širokoj upotrebi te da informacije o zemljama podrijetla prvenstveno upotrebljavaju službenici za predmet, a potonje uglavnom tvorci politika. Vjerodostojnost, dosljedna primjena stroge metodologije i razina usklađenosti predstavljaju dodanu vrijednost EUAA-ovih resursa u usporedbi s nacionalnim izvorima.

Osposobljavanjem koje je razvila i provela Agencija pružena je podrška praktičnoj provedbi CEAS-a na način da je službenicima za azil i prihvat pružena prilika da poboljšaju svoje znanje, vještine i autonomiju u provedbi učinkovitih i pravednih postupaka, u skladu sa standardima EU-a. Tijekom 2023. u EUAA-ovim aktivnostima osposobljavanja ukupno je sudjelovalo više od 13 000 polaznika, a osposobljeno je njih više od 7500.

Ključno je područje EUAA-ova rada pružanje operativne i tehničke pomoći državama članicama čiji su sustavi azila i prihvata izloženi nerazmjernom pritisku. EUAA je 2023. osigurao [operativnu podršku](#) za 13 država članica EU-a, i to u nizu područja koja, ovisno o konkretnim potrebama svake zemlje, mogu obuhvaćati podršku za povećanje kapaciteta i kvalitete pri registraciji i obradi zahtjeva na prvostupanjskoj i drugostupanjskoj razini, u

nacionalnim sustavima prihvata, u dablinskom postupku, u procjenama ranjivosti i poboljšanju zaštite maloljetnika bez pratnje, unapređenju pružanja informacija i upravljanja informacijama te u područjima premještanja i preseljenja. Evaluacije operativne podrške Agencije provedene 2023. pokazale su da je ta podrška bila učinkovita te da je rezultirala poboljšanjima radnih postupaka i povećanjem kapaciteta. Osim toga, EUAA je tijekom 2023. nastavio podupirati vanjsku dimenziju CEAS-a putem suradnje s trećim zemljama na temelju bilateralnih planova djelovanja i regionalnih programa koje financira EU.

U svibnju 2023. Agencija je imenovala svojeg prvog službenika za temeljna prava (FRO), koji je počeo razvijati strategiju Agencije za temeljna prava i uspostavljati mehanizam za podnošenje pritužbi o navodnim povredama temeljnih prava u kontekstu aktivnosti Agencije. Također, poduzeti su koraci za razvoj metodologije za novu jedinicu za praćenje unutar Agencije. Osnovni zadatak te jedinice bio bi bliska suradnja s državama članicama na praćenju ispunjenja pravnih obveza koje proizlaze iz pravne stečevine EU-a u području azila, procjeni kapaciteta država članica za upravljanje pritiskom, sprečavanju nedostataka, utvrđivanju postojećih ograničenja i pružanju pomoći državama članicama u njihovu rješavanju.

EUAA je 2023. predsjedao rotirajućim predsjedništvom [Mreže agencija za pravosuđe i unutarnje poslove \(JHAAN\)](#) i surađivao s drugim agencijama u pet glavnih prioriteta područja, a to su:

- digitalizacija, koja obuhvaća pitanja povezana s primjenom umjetne inteligencije, biometrijom i interoperabilnosti
- provedba zelenog plana EU-a u agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove
- pružanje informacija u situacijama mješovitih migracija
- kibernetička sigurnost i
- unutarnja i vanjska komunikacija u svrhu podizanja svijesti i promicanja aktivnosti i funkcioniranja mreže.

Poveznica na odgovarajući dio glavnog izvješća:
<https://euaa.europa.eu/asylum-report-2024/section-5-euaa-support-2023>

Zaključne napomene

Europske su zemlje i tijekom 2023. primile rekordan broj osoba kojima je potrebna zaštita, a broj zahtjeva za azil nastavio je rasti drugu godinu zaredom. Sukobi, progonjanje, kršenja ljudskih prava, prirodne katastrofe i degradacija ekosustava prisilili su milijune ljudi da napuste svoje domove, a neki od njih zaštitu su potražili u Europi.

Tijekom 2023. u zemljama područja EU+ podneseno je više od 1,1 milijuna zahtjeva, što je slično brojkama iz 2015. i 2016., godina migracijske krize u Europi. U istom razdoblju, zemlje područja EU+ donijele su više od 1,1 milijuna odluka kojima se odobrava privremena zaštita raseljenim osobama iz Ukrajine budući da se sukob nastavlja, a zemlja je i dalje suočena s razornim posljedicama ruske invazije. Znatna razlika između razdoblja 2015. – 2016. i 2022. – 2023. jest činjenica da je tijekom migracijske krize veći broj zahtjeva dolazio iz nekoliko specifičnih zemalja, dok sada podnositelji zahtjeva potječu iz većeg broja zemalja, zbog čega su potrebne raznolikije smjernice kako bi se učinkovito procijenile potrebe za zaštitom.

Razumljivo je da je sveukupan broj osoba koje traže zaštitu izložio sustave azila i prihvata u Europi ekstremnom pritisku. Rješenja za zaštitu utvrđena su zahvaljujući političkoj volji za dodjelu dodatnih resursa te zajedničkim naporima i stručnim znanjima više subjekata na razini EU-a te na nacionalnoj i lokalnoj razini. Za razliku od razdoblja 2015. – 2016., protekla godina u javnom diskursu nije predstavljena kao „kriza” iako je zbrinut veći broj ljudi kojima je bila potrebna međunarodna i privremena zaštita. To upućuje na zaključak da su, unatoč različitim ograničenjima u pogledu funkcioniranja nacionalnih sustava azila i prihvata, europske zemlje povećale svoju pripravnost i da su danas sposobnije za upravljanje velikim priljevom osoba koje traže zaštitu.

Međutim, u sustavima prihvata postojali su brojni nedostaci i slabosti, a međunarodne organizacije, nacionalne institucije za ljudska prava, pučki pravobranitelji i organizacije civilnog društva često su izvješćivali o neprimjerenim životnim uvjetima, ograničenim uslugama podrške i beskućništvu. Tijela nadležna za azil izvještavala su i o sve lošijem zdravstvenom stanju podnositelja zahtjeva koji dolaze u Europu, što je vjerojatno posljedica njihovih opasnijih putovanja do Europe. Metodičan i sustavan odgovor na takve zdravstvene potrebe podrazumijeva potrebu za dodatnim resursima. Budući da je očito da će se pritisak nastaviti i sljedećih godina, zemlje područja EU+ moraju na odgovarajući način planirati i ulagati u poboljšanje kapaciteta obrade i jačanje sustava prihvata kako bi se ljudima kojima je potrebna pomoć osigurali dostojanstveni uvjeti prihvata.

U kontekstu nastojanja zemalja područja EU+ da pruže učinkovitu zaštitu i postojećih ograničenja u funkcioniranju sustava azila i prihvata, odlučujuća je uloga pravosudnih institucija u tumačenju pravne stečevine EU-a u području azilu i usmjeravanju praktične provedbe CEAS-a. Sud EU-a i nacionalne pravosudne institucije nastavili su nadzirati nacionalna zakonodavstva, politike i prakse u nizu područja povezanih s CEAS-om, s posebnim naglaskom na učinkovitom pristupu državnom području i postupku azila te primjeni načela *zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja*, dablinskom postupku, procjeni zahtjeva, uvjetima prihvata (uključujući zaštitne mjere za podnositelje zahtjeva s posebnim potrebama) i zadržavanju. Kao odgovor na sve veći broj zahtjeva očekuje se da će pokušaji eksternalizacije obrade zahtjeva za međunarodnu zaštitu i dalje biti na dnevnom redu političkih rasprava. U tom će kontekstu biti ključno da nacionalni sudovi provode sudsko preispitivanje kako bi se podnositeljima zahtjeva osigurali pravedni i učinkoviti postupci azila.

S obzirom na to da se u velikom broju predmeta koji su u tijeku čeka drugostupanjska odluka, očekuje se da će se sudskim odlukama sve više definirati zakonite prakse i utjecati na politike azila u zemljama područja EU+. U tu je svrhu ključno dodijeliti resurse za unapređivanje profesionalnog razvoja i stručnosti u području azila među nacionalnim sudcima. Od iznimne je važnosti i da nadležna tijela postupaju u skladu sa sudskim odlukama kako bi se ojačalo povjerenje u CEAS i očuvao njegov integritet.

Slično kao i prethodnih godina, izazov upravljanja granicama, s jedne strane, te omogućavanje učinkovitog pristupa zaštiti onima kojima je to potrebno, s druge strane, potaknuo je brojne rasprave tijekom 2023. U 2023. poduzete su važne mjere za kalibraciju integriranog europskog sustava upravljanja granicama kako bi se učinkovito kontrolirale vanjske kopnene i morske granice i zaštitilo funkcioniranje šengenskog područja. To je postignuto međusobnim povezivanjem i interoperabilnošću informacijskih sustava za upravljanje granicama i sigurnost, boljom koordinacijom rada europskih agencija i nacionalnih tijela te suradnjom s trećim zemljama. Osim toga, ključni je element europskog integriranog upravljanja granicama, kako ga je skicirala Europska komisija 2023., potpuno poštovanje temeljnih prava. Međutim, u više navrata prijavljene su prakse kojima se osobama kojima je možda potrebna zaštita onemogućuje učinkovit pristup državnom području. Ključno je da zemlje područja EU+ uspostave i dostatno opreme neovisne mehanizme za praćenje poštovanja ljudskih prava na granicama, kako je predviđeno i Paktom o migracijama i azilu.

Političkim dogovorom o donošenju pakta, kao i naknadnim praktičnim koracima u tom smislu, nesumnjivo je postignut velik napredak u razvoju CEAS-a. Tijekom njegova povijesnog razvoja svrha CEAS-a oduvijek je bila poticati zemlje područja EU+ na poboljšanja njihovih sustava azila i prihvata te unapređenje standarda zaštite. Paktom se namjerava uspostaviti moderan sustav azila koji je doista višedimenzionalan i pruža niz instrumenata. On bi trebao pomoći zemljama u rješavanju složene stvarnosti u kontekstu migracija, koja je određena brojnim, raznovrsnim i često nepredvidivim parametrima. Budući da se ne mogu uzeti u obzir svi mogući scenariji, paktom se nastoje ojačati rješenja i proširiti izbor mogućnosti koji se uređuju njegovim različitim pravnim instrumentima.

Izrada zajedničkog zakonodavstva, iako važna, tek je jedan korak prema jedinstvenoj politici azila i usklađenim standardima zaštite. Jednako je važna i konvergentna i usklađena primjena pravila. Mjeseci nakon donošenja pakta bit će naporno, ali konstruktivno razdoblje u kojem će zemlje, uz smjernice Europske komisije i potporu agencija EU-a, uspostaviti potrebne aranžmane za funkcioniranje pakta u praksi. U tom procesu, kao i izvan njega, EUAA će i dalje biti ključan element europske arhitekture azila te će zemljama područja EU+ pružati tehničku i operativnu podršku, kao i podršku u osposobljavanju. Zahvaljujući svojem proširenom mandatu Agencija će blisko surađivati sa zemljama i pratiti kako se pravne obveze koje proizlaze iz pravne stečevine EU-a u području azila primjenjuju u praksi, sprečavati nedostatke, utvrđivati postojeća ograničenja i pomagati zemljama u njihovu rješavanju.

Izvešće o azilu 2024.: Informativni sažetak

Kao glavni izvor informacija o međunarodnoj zaštiti u Europi, Izvešće o azilu 2024. pruža sveobuhvatan pregled ključnih kretanja u području azila tijekom 2023. Informativni sažetak predstavlja skraćenu verziju glavnog izvješća.

Agencija Europske unije za azil (EUAA) prikuplja informacije o svim aspektima zajedničkog europskog sustava azila. U tu svrhu u izvješću se navode izmjene politika, praksi i zakonodavstva. U njemu su predstavljeni trendovi u području azila, ključni pokazatelji za referentnu godinu 2023., pregled dablinskog sustava kojim se određuje država članica odgovorna za predmet kao i poseban odjeljak o podnositeljima zahtjeva s posebnim potrebama, uključujući maloljetnike bez pratnje. Prikazani su primjeri sudske prakse za tumačenje europskih i nacionalnih zakona u kontekstu pravne stečevine EU-a u području azila.

Izvešće o azilu 2024. temelji se na informacijama iz brojnih izvora, uključujući stajališta nacionalnih tijela, institucija EU-a, međunarodnih organizacija, organizacija civilnog društva i akademske zajednice, kako bi se prikazala cjelovita slika i različite perspektive. Izvešće obuhvaća razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. i služi kao referentan izvor informacija o najnovijim kretanjima u međunarodnoj zaštiti u Europi.